

Приложение № 1 към Заповед № РД09-173/25.02.2025 г.,
изменена със Заповед № РД09-518/23.05.2025 г.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по

процедура № BG06AFSP001-01.001

по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

2025 г.

1. Наименование на програмата:

Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. (СПРЗСР).

Допълващо финансиране съгласно Постановление № 494 от 2024 г. на Министерския съвет за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021-2027 г. (обн., ДВ, бр. 1 от 2025 г.), наричано по-нататък „ПМС № 494 от 2024 г.“ се осигурява от:

1. Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021-2027 г.;
2. Програма „Околна среда“ за периода 2021–2027 г.;
3. Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021–2027 г.;
4. Програма „Образование“ за периода 2021–2027 г.

2. Наименование на приоритетната ос:

НЕПРИЛОЖИМО

3. Наименование на процедурата:

Подбор на стратегии за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по интервенция П.Ж.5 „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023–2027 г.

4. Измерения по кодове:

Измерение „Област на интервенция“ - НП „Неприложимо“;
Измерение „Област на интервенция“ - 183 „Неприложимо“;
Измерение „Форма на финансиране ЕФСУ“ - 001 „Безвъзмездни средства“;
Измерение „Териториален механизъм ЕФСУ“ - 012 „Селски райони (ВОМР)“;
- 013 „Планински райони (ВОМР)“;
- 014 „Острови и крайбрежни райони (ВОМР)“;
- 015 „Слабо населени райони (ВОМР)“;
- 016 „Други видове целеви територии (ВОМР)“.

5. Териториален обхват:

Подходът ВОМР се прилага на територии, определени съгласно чл. 3 и 4 на ПМС № 494 от 2024 г.

Подходът ВОМР се прилага на териториален принцип на подрегионално ниво – ниво община, част от община или група от съседни общини, с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители по данни на Националния статистически институт към 31 декември 2020 г.

Подходът се прилага на територията на цялата страна (включително селските райони и териториите със специфични характеристики, определени в Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013–2025 г.) с изключение на градовете с население над 30 000 жители в техните строителни граници.

За населените места, на чиито територии се прилага подходът ВОМР и които са подпомагани от „Програма за развитие на регионите“ 2021–2027 г., се прилага демаркация на инвестициите на ниво проект.

Когато на една и съща територия са одобрени стратегии за ВОМР, финансирани от със средства от ЕЗФРСР и ЕФМДРА, не се допуска финансиране на една и съща дейност по проектите.

За една и съща по обхват територия се одобрява една стратегия за ВОМР/ЛИДЕР, като подпомагането по ЕЗФРСР е задължително. Територията на всяка МИГ е с непрекъснати граници и включва в състава си най-малко една община от селските райони съгласно приложение № 2 от ПМС № 494 от 2024 г. Управляващият орган на СПРЗСР насърчава включването на повече от една община в състава на всяка МИГ.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

С прилагането на подхода ВОМР през програмния период 2023–2027 г. се цели постигането на специфична цел съгласно чл. 6, параграф 1, буква „з“: „Насърчаване на заетостта, растежа, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително биоикономиката и устойчивото горско стопанство“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и Съвета за установяване на правила за подкрепа на Стратегически планове за ОСП.

С прилагането на подхода ВОМР се цели и постигане на следните специфични цели за местно развитие:

- Подобряване на условията на живот на териториите на местните общности;
- Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие;
- Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;
- Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни

дейности;

- Подкрепа за въвеждането на иновации;
- Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика чрез подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност;
- Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи;
- Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство;
- Приобщаващо образование и образователна интеграция.

Очаквани резултати от предоставянето на финансовата помощ:

Чрез прилагането на стратегии за BOMP ще се финансират проекти, които отговарят на местните потребности, създават и запазват заетост за местното население и са в полза на малкия местен бизнес. Чрез тях се създават по-добри икономически, социални и екологични условия за живот в малките населени места, подкрепя се многосекторното развитие на местните икономики и се забавя и неутрализира процесът на тяхното обезлюдяване.

7. Индикатори:

7.1. В процедурата за подбор по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“, са включени пет основни индикатора за резултат по подхода BOMP, които ще бъдат отчитани чрез изпълнението на стратегиите за BOMP в програмния период.

Тези индикатори са:

- 7.1.1. R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“;
- 7.1.2. R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села““;
- 7.1.3. R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП“;
- 7.1.4. R.42 „Насърчаване на социалното включване: Брой лица, обхванати от проекти, свързани с подкрепа на дейности за социално включване“;
- 7.1.5. R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“.

При подаване на формуляра за кандидатстване за одобрение на стратегия за BOMP, местните инициативни групи задължително попълват информация за индикаторите за резултат по т. 7.1.1 и т. 7.1.3, като индикаторите по т. 7.1.2, 7.1.4 и 7.1.5 се попълват съгласно очаквания принос на стратегията (когато е приложимо).

При попълване на информация за индикаторите за резултат МИГ посочват

положителни стойности съгласно очаквания принос на стратегията, като за неприложимите индикатори се попълва стойност 0.

Стойностите на индикатори R.37 R.40, R.42 и R.0 се посочват от МИГ с мерна единица „брой“, а стойността по индикатор R.41 се посочва с мерна единица „процент“.

Всеки индикатор трябва да бъде количествено определен като стойностите на индикаторите следва да бъдат определени реалистично чрез аналитични методи, т.ч. социално-икономически анализи на територията, анкетни проучвания, натрупан опит в изпълнение на стратегията за ВОМР и др. Стойностите на индикаторите следва да са проверими и да са в съответствие с целите и приоритетите на стратегията за ВОМР. Местните инициативни група следва да впишат източниците на информация (проектни предложения), от които може да се провери степента на постигане на различните индикатори.

Всяка МИГ следва да включи най-малко един от петте основни индикатори за резултат във всяка мярка от СВОМР, финансирана със средства от ЕЗФРСР в зависимост от нейните специфики и очакваните ефекти от нейното изпълнение. МИГ могат да включват и допълнителни специфични за съответната стратегия за ВОМР индикатори за резултат по всяка мярка.

7.2. В стратегия за ВОМР, която е приложение към формуляра за кандидатстване, МИГ включва и специфични индикатори.

Индикаторите се избират от МИГ, за да измерват постигането на целите на стратегията за ВОМР. Те трябва да са избрани по начин, позволяващ проследяването на напредъка в изпълнението на дейностите и резултатите от прилагане на стратегията за ВОМР, в рамките на система за текущ мониторинг и оценка, разработена и прилагана от МИГ. Тази система трябва да включва всички дейности за мониторинг и оценка.

В стратегиите за ВОМР следва да се изберат:

7.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР, включително брой създадени работни места (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат);

7.2.2. Индикаторите по мерки (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат).

Изходните индикатори (за изпълнение/продукт) са свързани пряко с дейностите, след изпълнението на стратегията за ВОМР, например: „брой финансирани проектни предложения в рамките на стратегията за ВОМР“, „брой на сключените договори“, „стойност на сключените договори“ и др.

Индикаторите за резултат са пряко свързани със специфичните цели на стратегията за ВОМР, например: Ако в стратегията за ВОМР е избрана специфична цел: „Развитие на земеделски стопанства и предприятия и повишаване конкурентоспособността на селското стопанство“, то за нейното измерване би могло да се избере индикатор: „брой работни места, разкрити в подпомогнатите проекти“, „брой модернизиран земеделски стопанства/предприятия“ и т.н.

За отчитане на едно работно място по индикатор R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“ продължителността на договора с наетото лице на пълен работен ден трябва да е най-малко една година. Когато е предвиден такъв за 6 месеца, работното място се отчита като 0,5 бр.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по СПРЗСР по процедурата е 556 743 191,34 (петстотин петдесет и шест милиона седемстотин четиридесет и три хиляди сто деветдесет и един лева и тридесет и четири стотинки) лева, от които 40 на сто се финансират от ЕЗФРСР и 60 на сто са национално съфинансиране.

За подкрепа на стратегиите за ВОМР е предвидено допълващо финансиране с финансов ресурс от ЕСФ+ и ЕФРР, както следва:

- 74 281 873,00 (седемдесет и четири милиона двеста осемдесет и една хиляди осемстотин седемдесет и три) лева от Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021 – 2027 г. От тях средствата за Югозападен район (регион в преход) са в размер на 5 880 465 (пет милиона осемстотин и осемдесет хиляди четиристотин шестдесет и пет) лева, а за останалите пет района от ниво 2 – Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен и Южен централен (по-слабо развити региони) – общо 68 401 408 (шестдесет и осем милиона четиристотин и една хиляди четиристотин и осем) лева.

- 55 967 762,00 (петдесет и пет милиона деветстотин шестдесет и седем хиляди седемстотин шестдесет и два) лева от Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г., от които 6 653 510,00 (шест милиона шестстотин петдесет и три хиляди петстотин и десет) лева за Югозападен район като „Регион в преход“ и 49 314 252,00 (четиридесет и девет милиона триста и четиринадесет хиляди двеста петдесет и два) лева за останалите райони на планиране в Република България (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен и Южен централен) като „по-слабо развити региони“;

- 35 187 498,00 (тридесет и пет милиона сто осемдесет и седем хиляди четиристотин деветдесет и осем) лева от Програма „Образование“ за периода 2021-2027 г., разпределени в отделни лотове/компоненти за територията на всяка Местна инициативна група с одобрена стратегия за ВОМР с допълващо финансиране от Програма „Образование“;

- 16 485 225,30 (шестнадесет милиона четиристотин осемдесет и пет хиляди двеста двадесет и пет лева и тридесет стотинки) лева от Програма „Околна среда“ за периода 2021-2027 г., разпределени както следва:

- за мерки по приоритет „Отпадъци“ на ПОС – 7 095 225,30 (седем милиона деветдесет и пет хиляди двеста двадесет и пет лева и тридесет стотинки) лева, от които за общини от Югозападния регион за планиране (области Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София-град) – 1 089 676,71 (един милион осемдесет и девет хиляди шестстотин седемдесет и шест лева и седемдесет и една стотинки) лева, а за общините от останалите региони за планиране (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен и Южен централен) – 6 005 548,59 (шест милиона пет хиляди петстотин четиридесет и осем лева и петдесет и девет стотинки) лева;

- за мерки по приоритет „Биологично разнообразие“ на ПОС – 9 390 000,00 (девет

милиона триста и деветдесет хиляди) лева, от които за общини от Югозападния регион за планиране (области Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София-град) – 1 220 700,00 (един милион двеста и двадесет хиляди и седемстотин) лева, а за общините от останалите региони за планиране (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен и Южен централен) – 8 169 300,00 (осем милиона сто шестдесет и девет хиляди и триста) лева.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за стратегия за ВОМР:

9.1. Максималният размер на общия публичен принос по СПРЗСР е в размер до левовата равностойност на:

а) 2 300 000 евро, включващ средства за изпълнение на проекти по стратегията, средства за изпълнение на дейности за сътрудничество и средства за управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране, когато МИГ обхваща територия с население от 10 000 до 15 000 жители (включително);

б) 3 000 000 евро, включващ средства за изпълнение на проекти по стратегията, средства за изпълнение на дейности за сътрудничество и средства за управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране, когато МИГ обхваща територия с население над 15 001 жители (включително).

Курсът на еврото, който се прилага за изчисление на бюджета на стратегиите по ЕЗФРСР е 1,9558 лева за 1 евро.

9.2. Максималният размер на общия публичен принос по допълващото финансиране, осигурено от ЕФРР и ЕСФ+, е определен в указанията на управляващите органи на Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021–2027 г., Програма „Околна среда“ за периода 2021–2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021–2027 г. и Програма „Образование“ за периода 2021–2027 г., които са приложение към настоящите условия.

9.3. Максималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект към стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР, не може да надвишава левовата равностойност на 200 000 евро.

9.4. Минималният размер на допустимите разходи за финансиране на един проект към стратегия за ВОМР, финансирана от ЕЗФРСР, е левовата равностойност на 2 500 евро.

10. Процент на съфинансиране:

За операции по мерките, включени в стратегиите за ВОМР по чл. 34, т. 1, буква „б“ на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за

установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика интензитетът на помощта се определя в мерките от стратегията за ВОМР съгласно чл. 73, т. 4 на Регламент (ЕС) 2021/2115, както следва:

- ✓ До 65 % от допустимите разходи по проект за икономически дейности;
- ✓ Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

- ✓ Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

- ✓ На 100 на сто от допустимите разходи по проект за инвестиции съгласно чл. 73, пар. 4, т. в) на Регламент 2021/2115 на европейския парламент и на съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.

10.1. За управление, мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР и нейното популяризиране:

На 100% от допустимите разходи.

10.2. За дейности за сътрудничество и подготвителни дейности за него:
На 100% от допустимите разходи.

11. Допустими кандидати:

11.1. Условия за допустимост на кандидатите:

11.1.1. Допустими кандидати за предоставяне на финансова помощ за изпълнение на стратегии за ВОМР са местни инициативни групи съгласно чл. 31, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 с изготвени за финансиране от УО на СПРЗСР стратегии за ВОМР, за дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране (чл. 34, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/1060) и изпълняващи задачи съгласно чл. 33 параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Сдруженията включват в колективните си върховни органи възможно най-широк кръг от представители на различни заинтересовани страни от местната общност, идентифицирани в анализа на стратегията за ВОМР за съответната територия, включително уязвими групи и малцинства (когато е приложимо), млади хора и балансирано участие на жени и мъже от съответните територии.

Подкрепата за ВОМР/ЛИДЕР се извършва чрез подкрепа на интегрирани и многосекторни стратегии за местно развитие, основани на характеристиките на конкретната територия и разработени въз основа на местните потребности и потенциал.

Местната инициативна група:

11.1.1.1. е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, регистрирано като сдружение по Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), което представлява публично-частно партньорство с представители на широк кръг заинтересовани лица, вкл. уязвими групи и малцинства, в т. ч. роми (когато е приложимо) и др. от територията на неговото действие;

11.1.1.2. съдържа в наименованието си обозначението „Местна инициативна група“, или съкратено „МИГ“, както и наименованието/ията на общината/ите на територията на действие на сдружението;

11.1.1.3. има седалище и адрес на управление в селския район в рамките на територията, на която осъществява дейността си.

11.1.1.4. има колективен върховен орган (Общо събрание), в който задължително членуват общината/ите от територията на действие на МИГ и представители на най-малко 30 на сто от идентифицираните в проучванията и анализите на територията на МИГ заинтересовани страни. Членството в колективния върховен орган на МИГ е доброволно и се осъществява по правилата, утвърдени в Устава на сдружението. Членове на колективния върховен орган са:

- физически лица, които са с постоянен адрес и/или работят на територията на действие на МИГ;

- юридически лица със седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ. Изискването не се отнася за:

- общините в обхвата на селските райони на Република България, които имат седалище в съответния областен град (Тунджа, Марица, Родопи и Добричка);
- общините, които участват в МИГ с населени места без общинския център – град с население над 30 000 жители;

- клонове на юридически лица, ако клонът е регистриран на територията на действие на

МИГ най-малко 5 години преди подаване на формуляра за одобрение на стратегия за ВОМР.

11.1.1.5. има колективен управителен орган (Управителен съвет) в състав не по-малко от 5 лица, които имат постоянен адрес и/или работят на територията на действие на МИГ, когато са физически лица, или имат седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ, когато са юридически лица;

11.1.1.6. има дял на представителите на публичния сектор, на представителите на стопанския сектор и на представителите на нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на сдружението, непревишаващ 49 на сто от имащите право на глас съгласно чл. 28, ал. 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

11.1.1.7. вземането на решения не е контролирано от нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, идентифицирани в стратегията за ВОМР;

11.1.1.8. включва в колективните си органи представители на различни заинтересовани страни от местната общност, идентифицирани в проучванията и анализите към стратегията за ВОМР включително уязвими групи и малцинства (когато е приложимо).

11.1.1.9. осигурява за изпълнение на стратегията за ВОМР:

1. самостоятелен офис, достъпен за хора с увреждания и трудно подвижни лица;
2. служители на пълен работен ден за позициите изпълнителен директор и до трима експерти по прилагане на стратегията за ВОМР;
3. офис оборудване за осъществяване на дейността, в това число принтер, оборудвани работни места и компютри, съответстващи на броя на осигурените служители;
4. интернет страница.

11.1.1.9.1. Правомощията на изпълнителния директор се определят в длъжностната му характеристика.

Изпълнителният директор трябва да има:

1. завършено висше образование, най-малко степен „магистър“;
2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко 5 години;
3. управленски опит най-малко две години или най-малко три години опит като експерт в МИГ/МИРГ по прилагане на стратегия за ВОМР;
4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори.

11.1.1.9.2. Експертите по прилагане на стратегията за ВОМР трябва да имат:

1. завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко две години.

Служител на МИГ може да бъде физическо лице, което:

- не е член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ и не е свързано лице с член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон, с изключение на случаите работодател и работник;;

- не е общински съветник, кмет, заместник-кмет или служител на централна или териториална администрация на изпълнителната власт, на местната власт или на публично лице;

- не е лице, което лично или в качеството си на собственик, управител или контролиращ друго лице предоставя консултантски услуги на същата МИГ, свързани с прилагането на стратегия за ВОМР за периода 2023 – 2027 г.

11.1.1.10. Местната инициативна група може да бъде бенефициент с проект към стратегията за ВОМР когато:

11.1.1.10.1. това е предвидено в стратегията за ВОМР;

11.1.1.10.2. никой от членовете на колективния управителен орган, както и свързано с него лице по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон, не е изпълнител или подизпълнител на дейностите;

11.1.1.10.3. проектът, за който кандидатства за финансиране, е за нестопански дейности.

11.1.2. Допустим кандидат за предоставяне на финансова помощ за изпълнение на дейности за сътрудничество и подготовка за него е МИГ, сключила споразумение за изпълнение на стратегия за ВОМР по реда на Постановление № 494 и включила в нея мярка за сътрудничество. Изискванията по т. 11.1.1.10.2 и т. 11.1.10.3 се прилагат при изпълнението на дейностите за сътрудничество.

11.1.3. Допустимите кандидати/бенефициенти по стратегиите за ВОМР са с постоянен адрес или седалище на територията на МИГ, с изключение на бенефициентите общини с общински център с население над 30 000 жители в строителните му граници и бенефициентите общини в обхвата на селските райони, които имат седалище в съответния областен град (Тунджа, Марица, Родопи и Добричка).

11.2. Условия за недопустимост на кандидатите

Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато се установи, че кандидатът/бенефициентът е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по настоящите Условия за кандидатстване в съответствие с чл. 62 на Регламент (ЕС) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

11.2.1. Местната инициативна група е недопустим кандидат, когато:

11.2.1.1. са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, когато не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, или когато е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509.

11.2.1.2. включва в състава си населено място, включено в обхвата на територията на друга местна инициативна група – кандидат по настоящата процедура.

11.2.1.3. Членовете на колективния управителен орган на МИГ не са лица, които:

11.2.1.3.1. лично или в качеството си на собственик, управител или контролиращ друго лице предоставят консултантски услуги на същата МИГ, свързани с прилагането на стратегия за ВОМР за периода 2023-2027 г.;

11.2.1.3.2. са свързани лица по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон с друг член на колективния управителен орган или представляващ по закон и пълномощие член на колективния управителен орган на МИГ и/или на контролния орган на МИГ, или представляващ по закон и пълномощие член на контролния орган на МИГ.

Липсата на посочените обстоятелства се доказва с декларация към момента на кандидатстване съгласно приложение № 1 от документите към Условието за кандидатстване.

11.2.2. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, по проекти към стратегиите за ВОМР, различен от МИГ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509.

Липсата на посочените обстоятелства се доказва с декларация към момента на кандидатстване съгласно приложение № 8 от Условието за изпълнение.

12. Допустими партньори:
НЕПРИЛОЖИМО

13. Допустимост на стратегиите, мерките и дейностите

13.1. Условия за допустимост на стратегии за ВОМР

За да бъде одобрена стратегията, тя трябва да отговаря на следните условия:

13.1.1. Да е разработена по образец съгласно приложение № 2 за период до 31 декември 2027 г. и съдържа следните задължителни елементи:

- а) географският район и населението, обхванати от стратегията;
- б) процесът на участие на общността в разработването на стратегията;
- в) анализ на нуждите и потенциала за развитие на района;
- г) целите на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия (мерки);
- д) уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията;
- е) финансов план за планираните средства от ЕЗФРСР.

13.1.2. Да е одобрена от колективния върховен орган на МИГ след публично проведени консултации, обсъждания, информационни срещи и др. със заинтересованите страни от територията на бъдещото ѝ прилагане. Местните инициативни групи задължително провеждат процедура по обществено обсъждане, като при подаването на формуляра за кандидатстване прилагат и съответните документи, доказващи проведеното обсъждане съгласно Раздел 24 от настоящите условия за кандидатстване.

13.1.3 Да е съгласувана с Регионалната инспекция по околната среда и водите, удостоверено с издадено решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична

оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/разрешително от компетентния орган по околна среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите (МОСВ)/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите. В случай на стратегии за ВОМР, попадащи в обхвата на повече от една РИОСВ, МИГ следва да представи документ за съгласуване на стратегията от МОСВ.

13.1.4 Да съответства, допълва или да не противоречи на съответната интегрирана териториална стратегия за развитие на региона (6-те региона от ниво 2), в който попада местната инициативна група. За стратегии за ВОМР, които обхващат територии, попадащи в два или повече региона от ниво 2, тези изисквания се изпълняват за всяка от териториите на местната инициативна група, попадащи в съответния регион от ниво 2 и съотнесени към него. Това съответствие се проверява при оценката на стратегията от комитета за подбор.

13.1.5. За определена територия е допустимо финансирането само на една стратегия за ВОМР. УО на СПРЗСР ще следи за недопускане на припокриване на териториите на МИГ, включени в стратегия за ВОМР. В случай на констатирано застъпване на населени места и включването им в състава на две или повече МИГ, стратегиите на съответните групи и ще бъдат предложени за отхвърляне.

13.1.6. Когато стратегия за ВОМР предвижда допълващо финансиране, то се включва в приложение към стратегията съгласно указанията по чл. 10 на ПМС № 494 от 2024 г.

13.2. Условия за допустимост на мерки към стратегия за ВОМР

Мерките в стратегия за ВОМР се разработват при недопускане на припокриване по всички програми, финансирани със средства на ЕС.

Подкрепата от ЕЗФРСР се предоставя за територията на селския район на МИГ или за друга територия, обхваната от МИГ, когато проектите допринасят за развитието на съответния селски район.

13.2.1. В стратегията за ВОМР МИГ може да включи мерки в областта на развитието на селските райони, допустими съгласно чл. 73 и чл. 77 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 и Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на такива, по които се предвиждат фиксирани плащания и интервенции, свързани със схеми за плащания на площ.

13.2.2. Включените в стратегиите мерки задължително трябва да произтичат от представения към СВМР подробен анализ за идентифицираните нужди на територията, очертаващ необходимостта от тяхното финансиране.

Местната инициативна група определя интензитет на подпомагане по отделните мерки от стратегията за ВОМР до максималния размер, посочен в чл. 73 и чл. 77 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 в зависимост от типа на кандидата и подпомаганите дейности.

Всяка мярка в стратегия за ВОМР съдържа:

- описание на целите на мярката;
- допустими кандидати;
- допустими дейности;
- допустими разходи;
- определените финансови параметри за проектите - минимален и максимален размер

на общите допустими разходи за един проект;

- интензитет на финансовата помощ;
- обективни и измерими критерии за подбор на проектите, тяхната тежест и минимален праг за одобрение.

Обективни са критериите за подбор на проекти, когато осигуряват най-малко: съответствие на проектите с характеристиката на територията, нуждите и потребностите на местната общност, общинските и секторни политики за развитие и/или подкрепа за дейности, които са пряко свързани с постигането на целите на стратегията за ВОМР на МИГ и/или подкрепа за проекти с положително въздействие върху социалната среда и/или околната среда и/или заетостта. Критериите за подбор по отделните мерки не могат да съдържат изцяло или частично условия за административно съответствие и допустимост на кандидатите и/или проектите.

- други елементи по преценка на МИГ.

В мерките от стратегиите, следва да бъде включено изискване за проектите, предвиждащи икономически дейности, кандидатите да представят бизнес план, доказващ устойчивост и финансова жизнеспособност на проекта. За проектите с непроизводствени инвестиции и дейности следва се предвиди представяне на анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.

13.2.3. мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“, когато се планира изпълнението на тази мярка.

13.2.4. мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“.

Разпределението на средствата по мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“ по години за целия период на изпълнение на СВМОР са посочва от МИГ в отделен документ съгласно приложение № 3 от документите към Условието за кандидатстване.

13.2.5. Мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“ съдържа:

- допустими дейности, съгласно посочените в т. 13.3.11;
- допустими разходи съгласно посочените в т. 14.1.2;
- общ размер на финансовата помощ по мярката.

13.2.6. Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“ съдържа:

- допустими дейности съгласно посочените в т.13.3.10 ;
- допустими разходи съгласно посочените в т. 14.1.4;
- общ размер на финансовата помощ по мярката.

13.2.7. Финансовата помощ за дейности за сътрудничество и подготвителни дейности за него се предоставя по условията и реда на Раздел III. „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ.

13.2.8. В приложения към стратегията за ВОМР МИГ може да включи дейности, подкрепени с допълващо финансиране съгласно указанията по чл. 10 на ПМС № 494 от 2024 г.

13.3. Видове допустими дейности по мерките от стратегиите за ВОМР:

13.3.1. Допустими за финансиране по мерките от одобрената стратегия за ВОМР са дейности, свързани с развитието на селските райони:

а) дейности в земеделските стопанства, свързани с производството на селскостопански продукти включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти;

б) дейности в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда за биологично производство и прецизно/интелигентно/цифрово земеделие;

в) дейности за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук в следните сектори: мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; · месо и месни продукти; · плодове и зеленчуци, включително гъби; · пчелен мед; · зърнени, мелничарски и нишестени продукти; · растителни и животински масла и мазнини; технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; готови храни за селскостопански животни; · гроздова мъст, вино и оцет;

г) дейности за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда и свързани с преработката на сертифицирани биологични продукти;

д) неселскостопански дейности в селските райони, свързани с:

- осигуряване на възможност за развитието на различни бизнес модели и икономически дейности;

- информационния и технологичен сектор и създаването на творчески продукти;

- използване на потенциала на населените места в селските райони, като например природни, исторически, културни и екологични дадености, включително туристически услуги, които създават условия за съживяване на местната икономика.

- стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции;

- в областта на здравеопазването и социалните услуги;

е) алтернативни неселскостопански дейности:

- технология за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност, включително текстил, полимерни и каучукови отпадъци, електроуреди и др.

- ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна употреба, внедряване на технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, внедряване на многократни и алтернативни продукти и материали, вкл. биоразградими/рециклируеми/зелени опаковки.

- намаляване на използваните суровини и материали, използване на алтернативни такива, както и на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини в производството с цел намаляване на отпадъчния отпечатък върху природните ресурси и преход към биоикономика.

ж) дейности, свързани с основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура;

з) допустими за услуги за широко обществено ползване са дейности, извършвани върху имоти публична общинска собственост;

- и) запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони;
- й) залесяване на земеделски и неземеделски земи, възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития и възстановяване на защитни горски пояси;
- к) предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития;
- л) първична преработка на дървесина;
- м) сътрудничество за къси вериги на доставка;
- н) професионално обучение и придобиване на знания;
- о) отдых, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура;
- п) други дейности, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

13.3.2. Дейностите, включени в стратегията за ВОМР следва да отговарят на местните потребности, да създават и запазват заетост за местното население, да са в полза на местния бизнес, да въвеждат иновации, да водят до подобряване на условията за живот (включително дейности, подкрепящи създаването на интелигентни селища) и на състоянието на околната среда, да водят до социално приобщаване и подобряване на социалните услуги на територията, да водят до подобряване на качеството на образованието.

13.3.3. Всички дейности, допустими за подпомагане по мерките от стратегията са допустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.

13.3.4. Подкрепата от ЕЗФРСР се предоставя за дейности по проекти на територията на селския район на МИГ или за друга територия, обхваната от МИГ, когато дейностите по проектите допринасят за развитието на съответния селски район.

13.3.5. Проектите и дейностите по тях се изпълняват на територията на МИГ, като резултатът от изпълнението от дейностите следва да е в полза на територията на МИГ.

13.3.6. Прилагането на мерки и дейности по стратегиите за ВОМР, включително за сътрудничество, следва да бъдат в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115 и да водят до постигане на техните цели.

13.3.7. Икономически дейности по проекти за финансиране от стратегията са допустими в случай че бъде доказана устойчивост и финансова жизнеспособност.

13.3.8. Непроизводствени дейности по проекти за финансиране от стратегията са допустими, в случай че не генерират приходи, с изключение когато генерират приходи, но същите се разходват само за нестопанските и/или социалните цели на организацията и свързани изцяло с целите на проекта.

13.3.9. Местните инициативни групи могат да включат в стратегиите си дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на тяхната територия, които следва да съответстват на Регламент (ЕС) № 2021/2115. Дейностите се приемат за насочени към създаване на „интелигентни селища“, когато са:

- свързани с подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели – интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност;
- свързани с дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност

с цел устойчиво развитие на съответния район;

- свързани с подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители;
- свързани с изготвянето на стратегии за създаване на интелигентни селища;
- свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, ИТ академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства.

13.3.10. Дейности за сътрудничество и подготовка за него. Те следва да допринасят за развитието на териториите на МИГ, чрез взаимодействие и реализиране на съвместни проекти и включват:

- Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални и нематериални активи;
- Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност;
- Реализиране на промоционални и маркетингови кампании;
- Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта;
- Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите;
- Дейности по координация (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за наощувки и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация).

Дейностите за сътрудничество трябва да отговарят на следните условия за допустимост:

- да са свързани и да водят до развитието на териториите, обхванати в конкретните стратегии на МИГ;
- да съответстват на и да допринасят за постигане целите и приоритетите на стратегиите за ВОМР на съответните местни инициативни групи и СПРЗСР;
- да се изпълняват съгласно сключено споразумение между най-малко двама партньори - МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС;
- в партньорството за дейностите по сътрудничество могат да участват и други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос.

13.3.11. Дейности за управление, мониторинг и оценка на стратегиите съгласно чл. 34, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и дейности, свързани с популяризирането на стратегиите за ВОМР. Подпомагането за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране не може да надвишава 25 на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията.

13.3.11.1 Допустими за извършване са дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегии за ВОМР, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни, съгласно одобрената стратегия.

13.3.11.2. Допустими за извършване са дейности по популяризиране на стратегии за

ВОМР, съгласно одобрената стратегия.

13.4. Недопустими дейности:

В стратегиите за ВОМР не е допустимо:

- включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи фиксирани плащания и интервенции, свързани със схеми за плащания на площ;
- включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи инвестиции за напояване;
- включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, свързани с извършването на разходи за публична инфраструктура, свързана с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища;
- подкрепата за дейности, финансирани от ЕЗФРСР, свързани с извършването на основни земеделски инвестиции с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции.

14.1. Разходи, допустими за финансиране

14.1.1. Допустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са следните разходи:

14.1.1.1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:

- а) строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване;
- б) закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар;
- в) общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение;
- г) компютърен софтуер;
- д) други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.);
- е) специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;
- ж) основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;
- з) закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;
- и) закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;
- й) други разходи, които не противоречат на условията на Регламент (ЕС) 2021/2115.

14.1.1.2. други допустими разходи съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

14.1.1.3. определени в Постановление № 86 от 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период

2021-2027 г. (Обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.) (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494 от 2024 г.

14.1.2. За управление, мониторинг и оценка на стратегиите и тяхното популяризиране са допустими следните разходи:

14.1.2.1. Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите:

14.1.2.1.1. разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт;

14.1.2.1.2. разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване);

14.1.2.1.3. непреки разходи:

а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски);

б) разходи за наем на офис;

в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода BOMP);

г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали;

д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, които нямат закупен лек автомобил;

е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил;

ж) други непредвидени оперативни разходи.

14.1.2.1.4. разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);

14.1.2.1.5. разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер;

14.1.2.1.6. разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.;

14.1.2.1.7. разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие;

14.1.2.1.8. разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ);

14.1.2.1.9. разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ;

14.1.2.1.10. финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи;

14.1.2.1.11. разходи за мониторинг и оценка на стратегията за BOMP.

14.1.2.2. Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР:

14.1.2.2.1. разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания);

14.1.2.2.2. разходи за популяризиране, информиране и публичност:

а) за създаване и поддръжка на интернет страница;

б) за създаване и реализиране на публикации в печатни и електронни медии и излъчвания в радио- и телевизионни медии на покани за организирани събития и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ;

в) отпечатване на брошури, материали за обучение и други печатни материали, изработване на рекламни материали и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ;

г) преводи;

д) изработка и монтаж на табели и билбордове за популяризиране на МИГ;

е) свързани с изготвяне на материали, подпомагащи потенциалните получатели на финансова помощ при разработването на дейности и подготовката на заявления;

ж) други разходи за популяризиране, информиране и публичност;

14.1.2.2.3. разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително ромите, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други, свързани с популяризиране на стратегията за ВОМР и прилагане на подхода.

14.1.3. Изисквания по отношение на разходите за управление, мониторинг и оценка на СВОМР и нейното популяризиране:

14.1.3.1. Разходите, предвидени за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране не може да надвишават 25 на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията;

14.1.3.2. Разходите за популяризиране на стратегията са най-малко 20 на сто от общия размер на разходите по мярката;

14.1.3.3. Непреките разходи не надвишават 15 на сто от средствата по т. 14.1.2.1.1;

14.1.3.4. Средствата се планират до 30 септември 2029 г., като за последната година се планират най-малко 10 на сто от общия размер по мярката.

14.1.4. За дейности за сътрудничество и подготовка за него са допустими следните разходи за:

14.1.4.1. разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции;

14.1.4.2. строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България;

14.1.4.3. други материални и нематериални активи;

14.1.4.4. изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища;

14.1.4.5. възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи;

14.1.4.6. възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на

служители на МИГ;

14.1.4.7. промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга;

14.1.4.8. организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и партньорски срещи;

14.1.4.9. информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции;

14.1.4.10. публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели;

14.1.4.11. командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);

14.1.4.12. преводи (писмени и симултанни);

14.1.4.13. пощенски и куриерски услуги;

14.1.4.14. такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта.

14.2. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи

Недопустимостта на категориите разходи се определя съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 и чл. 64 от Регламент (ЕС) № 2021/1060, глава 5 „Финансово управление и контрол“, раздел I от ЗУСЕФСУ и ПМС № 86 от 2023 г.

14.2.1. Не са допустими за финансиране по проекти от стратегиите за ВОМР разходи:

1. за закупуване на права за селскостопанска продукция и закупуване на права за получаване на плащане;

2. за закупуване на земя на стойност над 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, с изключение на закупуване на земя с цел опазване на околната среда и опазване на богатите на въглерод почви, или закупуване на земя от млади земеделски стопани чрез използване на финансови инструменти; при финансовите инструменти този таван се прилага за допустимите публични разходи, изплащани на крайния получател или, в случай на гаранции — до размера на базовия заем;

3. за закупуване на животни и закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане с цел, различна от:

- възстановяване на земеделския или горския потенциал след природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофално събитие;

- предпазване на селскостопанските животни от големи хищници или от използването им в горското стопанство вместо машини;

- отглеждане на застрашени породи съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета (45) в рамките на задълженията, посочени в член 70; или

- опазване на сортове растения, застрашени от генетична ерозия, в рамките на задълженията, посочени в член 70;

4. за лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездни средства, отпуснати под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
5. за инвестиции в широкомащабна инфраструктура, както е определена от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП, която не е част от стратегиите за Водено от общностите местно развитие, установени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на инвестиции в ширококоловата инфраструктура и превантивни действия за защита от наводнения или защита на бреговете с оглед на ограничаване на последиците от възможни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития;
6. за инвестиции в залесяване, които не са съвместими с целите, свързани с околната среда и климата, в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване;
7. за инвестиции и дейности, които не са в съответствие с мерките и условията, посочени в становището за екологична оценка на СПРЗСР;
8. за инвестиции и дейности, за които не е налице акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт;
9. за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
10. за закупуване на лизинг на недвижима собственост;
11. за данък върху добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидатите;
12. за оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и други разходи, възникнали при изпълнение на договори за лизинг, марж/печалба за лизингодателя, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, режийни разходи;
13. за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
14. за принос в натура;
15. за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
16. за търговия на дребно, с изключение на интервенциите, за които е допустимо предоставянето на подкрепа за този тип дейност;
17. за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, за частта над пазарната им стойност;
18. за сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
19. които представляват обикновена подмяна;
20. свързани с плащания в брой;
21. за общи разходи, извършени преди 01.01.2023 г.;
22. за закупуване на превозни и транспортни средства, с изключение на специализирани такива, в зависимост от допустимите за подпомагане дейности по съответната интервенция в СПРЗСР;
23. предвиждащи фиксирани плащания и мерки, свързани със схеми за плащания на площ;

24. за инфраструктура, свързана с пътища и/или водопреносни и канализационни системи, когато не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища;

25. за основни земеделски инвестиции, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;

26. за изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване;

27. за напоителни инсталации;

28. за закупуване на земя и сгради на стойност, надвишаваща стойността на данъчната оценка;

29. за строителна техника, включително самоходни машини, когато проектът е свързан със земеделска дейност, включително животновъдни обекти и складове за съхранение на продукция;

30. извършени преди подаване на проектното предложение, с изключение на общите разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор.

14.2.2. За дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за BOMP и тяхното популяризиране, не са допустими разходи:

14.2.2.1. за закупуване на техника или оборудване втора употреба;

14.2.2.2. за застраховка на дълготрайни материални активи, които не са придобити със средства, отпуснати по настоящите Насоки или по мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;

14.2.2.3. свързани с възнаграждения на персонала, които не са задължителни по силата на нормативен акт;

14.2.2.4. за закупуване на земя и сгради;

14.2.2.5. за данъци и данък добавена стойност (ДДС) с изключение на невъзстановим ДДС;

14.2.2.6. за лихви, глоби и неустойки, такси по обслужване на заеми и разходи за съдебни разноси;

14.2.2.7. за членски внос;

14.2.2.8. свързани с договор за лизинг, като печалба за лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи, разходи за неустойки и такси и други разходи, свързани с договора за лизинг;

14.2.2.9. за трудови възнаграждения на повече от четирима служители в МИГ и надвишаващи 4 минимални работни заплати за страната на месец за позицията „изпълнителен директор“ и 3 за позицията „експерт“;

14.2.2.10. за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.);

14.2.2.11. платени в брой, с изключение на разходите за командировки, за гориво за лек автомобил, за разходи, свързани с публични отношения, за разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони,

както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ, разходи за комуникация и външни услуги – телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, както и разходи за техническо обслужване на автомобил и годишни винетни такси, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии, както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година;

14.2.2.12. дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.;

14.2.2.13. за създаване на повече от една интернет страница за МИГ за периода на изпълнение на стратегията;

14.2.2.14. за закупуване на лек автомобил, извършени след 2026 г.;

14.2.2.15. за външни услуги и оценка на проекти, извършени от лица, участвали в комисия за избор на стратегии по СПРЗСР, в т. ч. когато такива лица са представители на или са експерти от юридически лица;

14.2.2.16. за възнаграждения и осигуровки за извършване на външни експертни услуги и оценка на проекти на служители в същата или в друга МИГ;

14.2.2.17. за възнаграждения и осигуровки за председател и секретар на Комисия за подбор на проектни предложения, когато същите са служители на МИГ;

14.2.2.18. за повече от 3 бр. проучвания и/или анализи за годишно;

14.2.2.19. разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.;

14.2.2.20. заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива.

14.2.3. За дейностите по сътрудничество и подготвителни дейности за него, не са допустими разходи за:

14.2.3.1. разходи, за които е получено финансиране от националния бюджет или бюджета на Европейския съюз, в т.ч. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.;

14.2.3.2. разходи за обикновена подмяна;

14.2.3.3. закупуване на животни;

14.2.3.4. закупуване на едногодишни растения;

14.2.3.5. закупуване на земя и сгради;

14.2.3.6. принос в натура;

14.2.3.7. разходи, платени в брой (с изключение на разходите за командировки, пощенски и куриерски услуги, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии), както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година);

14.2.3.8. банкови такси;

14.2.3.9. заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива;

14.2.3.10. възнаграждения, свързани с координация на дейностите, надвишаващи 10 на сто от стойността на допустимите разходи за всяка МИГ, партньор по проекта;

14.2.3.11. разходи, платени преди подаване на заявление за планирани дейности за сътрудничество и след крайния срок за тяхното извършване;

14.2.3.12. разходи за закупуване на транспортни средства;

14.2.3.13. разходи за изграждане и ремонт на места за настаняване;

14.2.3.14. разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.;

14.2.3.15. разходи за пътни, дневни и квартирни, извършени в полза на партньор/и по дейностите за сътрудничество;

14.2.3.16. разходи за командировки, надвишаващи стойностите, определени в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);

14.2.3.17. дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.;

14.2.3.18. за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

Не са допустими за подкрепа разходи, които не отговарят на Специфичните условия за основателност на разходите, посочени в точка 7.3.2.2 Кратко описание на системата за контрол за елементи извън ИСАК (методи за контрол, кръстосани проверки, дълготрайност на инвестициите и свързаните с тях последващи проверки и т.н.), раздел 7.3.2. Извън обхвата на ИСАК на СПРЗСР 2023 - 2027.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

Неприложимо за ЕЗФРСР.

Когато е приложимо, допустимостта на целевите групи е определена в указанията съгласно чл. 10 на ПМС № 494 от 2024 г.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

За стратегиите за ВОМР се прилагат условията на Регламент (ЕС) 2022/2472 на комисията от 14 декември 2022 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент (ЕС) 2021/1237 на Комисията от 23 юли 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за

съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (текст от значение за ЕИП) е Регламент (ЕС) 2023/2831 от 13 декември 2023 г.

Членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилагат при изпълнение на проект, финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР, включващ само нестопански (неикономически) дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища или от община, или от музей или културна организация по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата, както и от Светия синод на Българската православна църква или централните ръководства на другите регистрирани вероизповедания.

17. Хоризонтални принципи:

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на стратегиите за BOMP с хоризонталните принципи на Европейския съюз съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Във формуляра за кандидатстване в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) кандидатите представят информация за съответствието на стратегията за BOMP с цитираните по-горе принципи.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проектите:

Стратегията за BOMP се разработва за период до 31 декември 2027 г.

Максималният период за изпълнение на дейностите и операциите по проектите към стратегиите за BOMP, не може да надвишава 36 месеца за проекти на възложители по ЗОП/Постановление № 4 на Министерския съвет от 11.01.2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от европейските фондове при споделено управление и 24 месеца за останалите бенефициенти.

Максималният период за изпълнение на дейностите за сътрудничество и подготвителни дейности за него е до 24 месеца за проекти, включващи строително-монтажни работи, и до 18 месеца за останалите дейности. Срокът започва да тече от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Изпълнението на стратегията приключва с извършването и на последното плащане към бенефициент по проект, финансиран от стратегията за BOMP.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

НЕПРИЛОЖИМО

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

НЕПРИЛОЖИМО

21. Ред за оценяване на стратегиите за BOMP:

Подбор на стратегии за ВОМР се извършва от комитет за подбор, назначен от Ръководителя на СПРЗСР в срок до три месеца от назначаването му. Подборът се извършва съгласно условията и реда на ПМС № 494 от 30.12.2024 г. и включва:

1. Оценка за административно съответствие и допустимост;
2. Техническа и финансова оценка.

Оценката за административно съответствие и допустимост се извършва от членовете на комитета за подбор и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН, който включва всички приложими критерии. Оценката включва проверка на административното съответствие на проектното предложение и допустимост на кандидата и стратегията за ВОМР. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно приложение № 4.

Когато в хода на оценката се установи липса на документи и/или неяснота или неточност на представените документи председателят на комитета уведомява МИГ, която в срок до 10 работни дни от датата на уведомяването може да представи чрез ИСУН 2020 допълнителна информация и/или документи. Комитетът за подбор не носи отговорност, ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията.

Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на стратегията за ВОМР. Неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството спрямо кандидата.

След приключване на оценката на административно съответствие и допустимост на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните и в ИСУН 2020 се публикува списък на стратегиите за ВОМР, които не се допускат до техническа и финансова оценка, като се посочват и основанията за недопускане. За недопускането на всеки от кандидатите, включени в списъка, се съобщава чрез ИСУН 2020.

Техническа и финансова оценка се извършва по критерии, одобрени от комитета за наблюдение на СПРЗСР, съгласно приложение № 5.

След приключване на етапа на техническа и финансова оценка, стратегиите за ВОМР се класират според общия брой получени точки, като комитетът по подбор предлага за одобрение в низходящ ред стратегиите, за които е наличен бюджет по процедурата. За проектните предложения, получили еднакъв брой точки по процедурата, се извършва допълнително класиране в низходящ ред като за одобрение се предлага проектното предложение, получило по-голям брой точки по Раздел III „Качество на стратегията за ВОМР“ от критериите за оценка съгласно приложение № 5.

Подборът на стратегии за ВОМР приключва с изготвянето от комитета за подбор на оценителен доклад до Ръководителя на СПРЗСР. Ръководителят издава решение за одобрение или неодобрение на проектните предложения, за което се уведомяват кандидатите.

22. Критерии за подбор и методика за оценка на стратегиите за ВОМР:

Критериите за подбор на стратегиите за ВОМР са групирани в три раздела – Раздел I „Качество на партньорството“, Раздел II „Капацитет на МИГ за изпълнение на стратегията“

и Раздел III „Качество на стратегията за ВОМР“. Всеки критерий съдържа набор от задължителни показатели, които са измерими и са проверими чрез представените от МИГ документи, включително съдържанието на стратегията за ВОМР. Общият брой точки, които един кандидат може да получи по трите раздела е 132 точки.

За да бъде предложена за финансиране, една стратегия за ВОМР трябва да получи:

- не по-малко от 50 точки обща оценка по критериите за подбор и
- не по-малко от 30 точки по Раздел III „Качество на стратегията за ВОМР“.

За извършване на техническа и финансова оценка на постъпилите проектни предложения се използва следната методика:

1. Оценка по критериите, включени в раздел I „Качество на партньорството“

Критериите, включени в раздел I „Качество на партньорството“, са количествено измерими и тяхната тежест е посочена в приложение № 5. По отделните критерии за оценка се присъждат точки в зависимост от броя на обхванатите в партньорството общини, броя на населението на територията на МИГ, броя на представителите на заинтересованите лица от територията в колективния върховен орган на МИГ, както и опита на групата в реализирането на стратегия за ВОМР в предходен програмен период. Оценката се базира на описанието на всеки критерий въз основа на представените от кандидата документи и/или списъци и регистри като оценителите следва да преценят съответствието на МИГ с всеки отделен критерий и да посочат точките, които да бъдат присъдени. Максималният брой точки, който кандидатът може да получи като оценка по критериите, включени в раздел I „Качество на партньорството“ е 41 точки.

2. Оценка по критериите в раздел II „Капацитет на МИГ за изпълнение на стратегията“

Критериите, включени в раздел II „Капацитет на МИГ за изпълнение на стратегията“, са количествено измерими и тяхната тежест е посочена в приложение № 5. По отделните критерии за оценка се присъждат точки в зависимост от наличието на опит на МИГ и/или на членовете на колективния управителен орган по подхода ЛИДЕР/ВОМР, управленски опит и опит по подхода ЛИДЕР/ВОМР на изпълнителния директор на МИГ и опит по ПРСР/програми, финансирани от други европейски фондове на експерта на МИГ, както и наличие на осигурен финансов ресурс на МИГ за изпълнение на стратегията за ВОМР. Оценката се базира на представените от кандидата документи и/или списъци и регистри и посочените в Раздел 27 от настоящите Условия за кандидатстване определения за опит в изпълнението на подхода ЛИДЕР/ВОМР и управленски опит като оценителите следва да преценят съответствието на МИГ с всеки отделен критерий и да посочат точките, които да бъдат присъдени. В случай, че МИГ предвижда да наеме повече от един служител на длъжност „Експерт по прилагане на СВОМР“, по критерия за опит се оценява само един експерт, за който са представени съответните документи. Същият следва да бъде посочен от МИГ в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от формуляра за кандидатстване. Максималният брой точки, който

кандидатът може да получи като оценка по критериите, включени в раздел II „Капацитет на МИГ за изпълнение на стратегията“ е 25 точки.

3. Оценка по критерии в раздел III „Качество на стратегията за BOMP“

Критериите, включени в раздел III „Качество на стратегията за BOMP“, са свързани с оценка на релевантността на включените в стратегиите мерки и дейности с идентифицираните в анализите на територията на МИГ проблеми и цели като тяхната тежест е посочена в приложение № 5. Качеството на стратегиите за BOMP се преценява чрез седем групи критерии – „Оценка на качеството на проучванията и анализите“, „Оценка на участието на местната общност в процеса на разработване и съгласуване на стратегията“, „Съответствие на избраните цели на стратегията с потенциала за развитие на територията и идентифицираните потребности“, „Съответствие на избраните мерки с целите на стратегията и потребностите и потенциала на територията съгласно SWOT анализа“, „Съответствие на финансовия план на стратегията с целите и мерките спрямо идентифицираните потребности и потенциала на територията“, „Оценка на уредбата за управление, мониторинг и оценка на стратегията“ и „Оценка на изходните индикатори и индикаторите за резултат, включени в стратегията“. Оценката се базира на съдържанието, включено в стратегията за BOMP. Максималният брой точки, който кандидатът може да получи като оценка по критериите, включени в раздел III „Качество на стратегията за BOMP“ е 66 точки.

В процеса на ТФО оценителите извършват оценка на следните групи критерии:

3.1. „Оценка на качеството на проучванията и анализите“

Прави се оценка на редица данни – демографски, институционални, природни и тяхната релевантност за проучване на територията и на начина на тяхното представяне и анализиране. Оценява се също разбирането за силни и слаби страни на територията и условията за развитие (вътре и извън територията), също така за потенциални и съществуващи заплахи към идентифицираните условия за развитие. Оценява се как е представен анализът на проблемите, обхванати ли са позиции и мнения на местните общности относно техните нужди и проблеми, дали SWOT анализа (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите) се базира на тази информацията и показана ли е връзката на анализа с дефинираните проблеми, възможности и заплахи и формулираните цели на стратегията.

3.2. „Оценка на участието на местната общност в процеса на разработване и съгласуване на стратегията“

Прави се оценка на нивото на взаимодействие в процеса на създаване на стратегията за местно развитие, комуникацията и сътрудничеството между социално-икономическите партньори - публичния, частния и неправителствения сектор, методологиите и инструменти, които са били използвани при разработването на стратегията и до каква степен гражданите на територията са взели участие при събиране и обработване на данните, SWOT и други анализи, стратегически решения, намеса при вземане на финансови решения, при създаване

на рамката за изпълнение, нивото на обсег на гражданите и тяхното участие в процеса, както и до каква степен е бил спазен принципа „отдолу- нагоре”.

3.3. „Съответствие на избраните цели на стратегията с потенциала за развитие на територията и идентифицираните потребности“

Трябва да се оцени способността да се формулират цели, които да бъдат съизмерими, реалистични и ориентирани във времето, и които да бъдат свързани с идентифицираните основни проблеми на територията. Съответствието на избраните цели с потенциала на територията следва да предопредели очакваните качествени промени в дадени сектори/приоритети (специфични цели) и други дългосрочни качествени промени.

3.4. „Съответствие на избраните мерки с целите на стратегията и потребностите и потенциала на територията съгласно SWOT анализа“

Оценка на цялата стратегическа логика, главно как и до каква степен планираните мерки и дейности ще допринесат към постигането на всички цели. Прави се оценка на способността да се реализират съответните мерки и дейности, които ще подпомогнат постигането на стратегически и специфични цели и ще допринесат за предприемане на необходимите промени на територията и ще подпомогнат изпълнението на стратегията за BOMP.

3.5. „Съответствие на финансовия план на стратегията с целите и мерките спрямо идентифицираните потребности и потенциала на територията“

Прави се оценка на способността да се обвържат финансовите параметри по мерките от стратегията за BOMP, пропорционалността между избраните цели и мерки, разпределението на средствата измежду отделните мерки и избраните в стратегията за BOMP цели, както и решенията относно размера на проектите, съ-финансирането и броя на планираните за финансиране проектни предложения по стратегията.

3.6. „Оценка на уредбата за управление, мониторинг и оценка на стратегията“

Оценява се механизма на вземане на решения и функционалността на управлението на МИГ, както и взаимовръзките, ролите и функциите между различните органи на управление и контрол, екипа на МИГ, комисии за оценка на проектни предложения, експерти и др. Прави се оценка на ефективността на разпределяне на ролите и отговорностите на отделните органи при изпълнение на стратегията за BOMP и нейната оценка и мониторинг.

3.7. „Оценка на изходните индикатори и индикаторите за резултат, включени в стратегията“

Извършва се оценка на реалистичната картина на очакваните резултати и въздействие от изпълнението на стратегията за BOMP върху постигането на нейните цели. Оценява се и способността да се проследи ефекта от изпълнение на стратегията и нейното възможно позитивно или негативно влияние развитието на територията на МИГ.

23. Начин на подаване на документите за кандидатстване:

Документите се подават в ИСУН в срока, определен в настоящите насоки, съгласно условията и реда на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН (Загл. изм. – ДВ, бр. 46 от 2024 г.), приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 76 от 2016 г.).

Подаването на проектни предложения по настоящата процедура се извършва по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване. Формулярът се подписва с квалифициран електронен подпис (КЕП), подава се чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg> и се прилагат документите от раздел 24 на настоящите указания „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“. Документите от раздел 24 се подават във формат „pdf“ или друг формат.

Подготовката и подаването на проектни предложения в ИСУН се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН, след регистрация чрез е-мейл адрес и парола, избира настоящата процедура за кандидатстване от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение. Документите от раздел 24 на настоящите указания се прикачват в т. 12 от формуляра за кандидатстване.

Формулярът за кандидатстване се подава с КЕП от законния представител на кандидата МИГ. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, формулярът за кандидатстване се подписва от всяко от тях. Когато формулярът за кандидатстване не е подписан с КЕП от законния представител/и на МИГ се прикачва нотариално/и заверено/и изрично/и пълномощно/и във формат „pdf“ или друг формат, подписано с КЕП на упълномощеното/ите лице/а. От текста на пълномощното/ите следва да става ясно, че лицето/лицата с право да представляват кандидата упълномощава/т пълномощника да подаде от негово/тяхно име формуляра за кандидатстване, като го подпише с КЕП и приложи документите, които са неразделна част от формуляра.

Формулярът за кандидатстване трябва да се подаде от профила на кандидата, тъй като впоследствие този профил ще бъде използван за комуникация с оценителната комисия. По време на оценката на проекта комуникацията с кандидата и редакцията на забелязани липси на документи и/или неясноти, или неточности ще се извършва електронно чрез профила на кандидата в ИСУН, от който е подадено съответното проектно предложение и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

До приключването на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своя формуляр за кандидатстване като подаде писмено искане до комисията, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСУН от оценителната комисия със съответните права.

Местната инициативна група може да иска разяснения по настоящите насоки. Разясненията се утвърждават от ръководителя на УО на СПРЗСР или от оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условията за кандидатстване, не

съдържат становище относно качеството на проектите и са задължителни за всички кандидати.

Разясненията се съобщават в 10-дневен срок от получаването на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Към формуляра за кандидатстване се прилагат следните документи:

1. стратегия за ВОМР по образец съгласно приложение № 2 във формат .pdf;
2. финансов план на средствата за управление и популяризиране на стратегията съгласно приложение № 3;
3. решение на общото събрание на МИГ за одобрение на стратегията за ВОМР;
4. решение или становище, издадено по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие или входящ номер с искане за такова. При подаване на входящ номер, МИГ следва да представи решение/становище най-късно в срока за допълнителни документи, изискани от комитета за подбор на стратегиите за ВОМР;
5. декларация/и от председателя/ите на общинския/те съвет/и, че стратегията за ВОМР е разработена въз основа на местните потребности и потенциал и съответства на политиките на национално, регионално и местно ниво;
6. декларация за липса на основания за отстраняване от законния представител на МИГ, от членовете на колективния управителен орган и от представляващите по закон и пълномощие членове на колективния управителен орган на МИГ, когато същите са юридически лица, както и членовете на контролния орган, ако такъв е предвиден в устава на МИГ, съгласно приложение № 1;
7. декларация за нередности от законния представител на МИГ, от членовете на колективния управителен орган и от представляващите по закон и пълномощие членове на колективния управителен орган на МИГ, когато същите са юридически лица, както и членовете на контролния орган, ако такъв е предвиден в устава на МИГ, както и от изпълнителния директор на МИГ, съгласно приложение № 6;
8. декларация за липса на изкуствено създадени условия, подписана от законния представител на МИГ, съгласно приложение № 7;
9. списък на членовете на колективния върховен орган и на колективния управителен орган на МИГ, подписан от представляващия МИГ и съдържащ:
 - а) за юридическите лица:
 - ✓ наименование на юридическото лице;
 - ✓ БУЛСТАТ/ЕИК;
 - ✓ седалище и адрес на управление и интернет страница (ако е приложимо);
 - ✓ сектор, на който лицето е представител в МИГ;
 - ✓ заинтересована страна, идентифицирана в анализа на стратегията за ВОМР, включително уязвими групи и малцинства (когато е приложимо), на която лицето е представител;
 - ✓ най-малко две имена (име и фамилия) на представляващия по закон юридическото лице, както и представляващия по пълномощие (ако е приложимо);

- ✓ пол – жена, мъж;
- ✓ възраст – навършени години;
- ✓ данни за контакт (телефон и/или електронен адрес);

б) за физическите лица:

- ✓ най-малко две имена (име и фамилия);
- ✓ пол – жена, мъж;
- ✓ възраст – навършени години;
- ✓ единен граждански номер;
- ✓ данни за постоянен адрес или месторабота;
- ✓ сектор, на който лицето е представител в МИГ;
- ✓ заинтересована страна, идентифицирана в анализа на стратегията за ВОМР,

включително уязвими групи и малцинства (когато е приложимо), на която лицето е представител;

- ✓ данни за контакт (телефон и/или електронен адрес);

в) дял на отделните сектори – на представителите на публичния, стопанския сектор и нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на сдружението;

10. електронна декларация от законния представляващ на МИГ, която се попълва в ИСУН, с данни за МИГ съгласно приложение VII от Регламент (ЕС) 2022/1475. Информацията, която следва да се попълни е посочена в приложение №9 към настоящите условия;

11. удостоверения за постоянен адрес на физическите лица - членове на колективния върховен орган, издадени от съответната община не по-рано от 6 месеца от датата на подаване на формуляра за кандидатстване, или документи, доказващи заетост на територията на действие на МИГ;

12. решения на органите на юридическите лица, членове на колективния върховен орган, вкл. общини, за членство в МИГ;

13. документи за определяне на лицата, представляващи юридическите лица в органите на МИГ, в т.ч. заповеди, решения, пълномощни (*изисква се за представляващите юридически лица по пълномощие и за представителите на общините*);

14. документи, доказващи принадлежността на членовете на органите на МИГ към съответния сектор (*документът не се изисква за юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, както и по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и Закона за читалищата*);

15. документи, вкл. снимки, видеозаписи (ако е приложимо), доказващи консултиране на проекта на стратегия за ВОМР със заинтересованите страни, както и такива, доказващи представителност на заинтересованите страни, включително уязвими групи и малцинства (когато е приложимо): отделни списъци за участие в обучения, срещи, семинари, конференции и обществени обсъждания, съдържащи поне две имена на участника, данни за адресна регистрация или седалище и адрес на управление на юридическо лице, заинтересована страна, към която лицето се причислява, телефон за контакт и/или електронен адрес (ако е приложимо за електронен адрес) и подпис на участника;

16. писмено споразумение с всяко едно от лицата, посочени за позициите изпълнителен

директор и експерт/и за последващо наемане по трудов договор, в случай на одобрение на формуляра за кандидатстване;

17. документи, доказващи изпълнение на изискванията за изпълнителния директор на МИГ и за експертите по прилагане на стратегията за ВОМР, както и документи за допълнителния им опит (когато е приложимо);

18. длъжностни характеристики за позициите „изпълнителен директор на МИГ“ и „експерт по прилагане на стратегията за ВОМР“;

19. декларации от лицата, посочени за позициите изпълнителен директор и експерт/и на МИГ съгласно приложение № 8;

20. документ, удостоверяващ наличие на правно основание за предоставяне на самостоятелен офис, съдържащ описание на помещението/ята;

21. документи и/или снимки с приложени обяснителни бележки, удостоверяващи че офисът на МИГ е с осигурен достъп за хора с увреждания и трудно подвижни лица;

22. документи, удостоверяващи наличието на офис оборудване и техника (принтер, оборудвани работни места и компютри, съответстващи на броя на осигурените служители);

23. документи, доказващи наличие на опит на колективния управителен орган (ако е приложимо);

24. други документи, доказващи опит на МИГ, необходими за присъждане на точки по критериите за оценка (ако е приложимо);

25. документ, доказващ наличие на финансов ресурс за изпълнение на стратегията (ако е приложимо);

26. други документи, необходими за присъждане на точки по критериите за оценка по преценка на МИГ (ако е приложимо);

27. проучвания и анализи на територията, изготвени при подготовката на стратегията за ВОМР.

Документите се представят на български език. Оригиналите на документите се съхраняват от МИГ и следва да могат да бъдат представени от МИГ при поискване. В случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, той трябва да бъде легализиран или с апостил.

Формулярът за кандидатстване и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени в писмена форма до издаване на заповедта за одобрение/отказ на МИГ. Няма да се допусне оттегляне на кандидатура, когато МИГ е уведомена от комитета за подбор за наличие на несъответствие и/или нередност в документите или когато МИГ е уведомена за намерението на Министерството на земеделието и храните да се извърши посещение на място, или когато при посещението на място се установи нередност, по отношение на документите, засегнати от нередността. В този случай кандидатът ще бъде уведомен писмено за отказ на направеното искане за оттегляне.

При оттегляне на формуляра, образуваното административно производство се прекратява, а кандидатът има право да подаде нов формуляр за кандидатстване, ако е обявен нов период на прием по интервенцията или обявеният срок на прием не е изтекъл.

Формулярът за кандидатстване и приложените към него документи могат да бъдат

коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от комитета за подбор въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че кандидатът е действал добросъвестно.

Когато в хода на оценката се установи липса на документи и/или неяснота, или неточност на представените документи, председателят на комитета за подбор ще уведомява МИГ, която в срок до 10 работни дни от датата на уведомяването може да представи допълнителна информация и/или документи.

Уведомленията за установени липси на документи и/или неяснота, или неточност на представените документи, ще се изпращат през ИСУН чрез електронния профил на кандидата, като кандидатът ще бъде известяван чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. За дата на получаване на уведомленията се счита датата на изпратеното чрез ИСУН уведомление. Срокът за отстраняване на неяснотите или неточностите започва да тече от деня, следващ датата на изпращане на уведомлението.

Неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение.

Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от комитета за подбор, няма да бъде взимана под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция, лице, представляващо дружеството и други подобни обстоятелства), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя писмено до Управляващия орган. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи, е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН.

25. Начален и краен срок за подаване на документите за кандидатстване:

Начална дата: 26.02.2025 г., 10:00 часа

Краен срок: 13.06.2025 година

26. Адрес за подаване на документите за кандидатстване за подбор на стратегии за BOMR:

Документите се подават в ИСУН на следния интернет адрес:
<https://eumis2020.government.bg>.

27. Допълнителна информация:

27.1. Представителите на уязвимите групи и малцинствата се самоопределят като такива пред колективния управителен орган в писмена форма.

27.2. Данните за броя жители към 31 декември 2020 г., представени от Националния статистически институт, са публикувани на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните в рубрика BOMR.

27.3. За нуждите на процедурата се използват следните определения:

1. „Актив“ - материален или нематериален актив по смисъла на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Европейската комисия от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи

за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L, бр. 187 от 26 юни 2014 г.);

2. „Балансирано участие на жени и мъже“ – представителство на жените и на мъжете в колективния върховен орган на МИГ, което не е под 40% като праг на паритета;

3. „Бенефициент“ - публичен или частен субект, образуване със или без правосубектност или физическо лице, които отговарят за започването на операциите или за започването и изпълнението им;

4. „Възстановим ДДС“ - ДДС, подлежащ на възстановяване от компетентен орган по приходите съгласно разпоредбите на ЗДДС, и представлява недопустим разход;

5. „Заинтересована страна“ - група заинтересовани лица от реализиране на стратегия за ВОМР, включително и като потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултати от нейното изпълнение;

6. „Инвестиция“ - средствата, вложени за придобиване на активи, включително услугите по придобиването им;

7. „Индикатор за резултат“ - показател за измерване на последиците от получените подкрепа по стратегията мерки от гледна точка на извършените инвестиции и постигнатите резултати;

8. „Иновативност на проект“ – включване в проекта на нов подход, метод или средства за реализирането му, които не са прилагани на територията на местната общност чрез:

а) възможност за създаване на нов за територията продукт или услуга, и/или;

б) включване на дейности, които предоставят възможност за нова за територията форма на използване на природните ресурси и/или културно-историческото наследство, и/или;

в) нов метод и/или начин за решаване на местни проблеми и слабости на територията.

9. „Иновативност на стратегия за ВОМР“ - е включване в стратегията за ВОМР на нов подход, метод или средства за реализирането ѝ, които не са прилагани на територията на местната общност чрез:

а) възможност за създаване на нов за територията продукт или услуга, и/или;

б) включване на дейности/мерки, които предоставят възможност за нова за територията форма на използване на природните ресурси и/или културно-историческото наследство, и/или;

в) нов метод и/или начин за решаване на местните проблеми и слабости на територията, и/или;

г) определяне на критерии за оценка на проектите, свързани с иновативност на проектите.

10. „Интелигентни селища“ - подход за интегрирано териториално развитие, който се прилага от общности в селските райони, на основата на концепция (опростен вариант на стратегия или стратегия) за неговото приложение и/или като отделни, самостоятелни иновативни социални, технологични и/или цифрови решения, съответстващи на принципите на тази концепция като инструмент/и за териториално развитие на селските райони за подобряване на техните икономически, социални и/или екологични условия;

11. „Интензитет на помощта“ - съотношението на публичното финансиране спрямо допустимите разходи по проекта, изразено в процент;

12. „Интервенция“ - инструмент за подпомагане с набор от условия за допустимост, определени в СПРЗСР;

13. „Кандидат“ - лице, подало формуляр за кандидатстване;

14. „Колективни инвестиции“ - инвестиции от две или повече физически или юридически лица, които са учредили структура по реда на Закона за задълженията и договорите, която се създава за съвместно закупуване и ползване на материални активи за земеделски дейности в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115;

15. „Места за настаняване“ – туристически обекти, съгласно чл. 3, ал. 2, т.1 от Закона за туризма;

16. „Млади хора“ – лица, ненавършили 40 години;

17. „Мярка“ - Интервенция съгласно чл. 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включена в стратегия за ВОМР на МИГ;

18. „Невъзстановим ДДС“ – ДДС, неподлежащ на възстановяване от компетентен орган по приходите съгласно разпоредбите на ЗДДС, и представлява допустим разход;

19. „Нередност“ съгласно определението, дадено в чл. 1, параграф 2 от Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 2988/95 от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ, L 312 от 23 декември 1995 г.) е всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите, или посредством извършването на неоправдан разход. Специфичните определения за нередност и системна нередност относно програмите по ЕФСУ са посочени в чл. 2, § 31 и § 33 от Регламент (ЕС) 2021/1060;

20. „Обикновена подмяна“ - замяна на дълготраен актив с друг, която не води до качествени или количествени изменения на произведения продукт;

21. „Обществена полза“ - всяка дейност, за която се извършват разходи по смисъла на чл. 38, ал. 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

22. „Операция“ - понятие по смисъла на чл. 2, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;

23. „Опит в изпълнението на подхода ЛИДЕР/ВОМР“ - опит в изпълнение на дейности като координатор по проект за подготвителна помощ или за сътрудничество по подхода ЛИДЕР/ВОМР, като служител на МИГ и/или като член на колективния управителен орган на МИГ, изпълнявала проект по ПРСР/СПРЗСР, както и лице от УО на програмите, финансиращи подхода или ДФЗ, в чиято длъжностна характеристика е включено прилагането на подхода ЛИДЕР/ВОМР;

24. „Основни земеделски инвестиции“ - самоходна техника за обработка на почвата, прибиране и/или съхранение на реколтата, отглеждане на растениевъдна и животновъдна продукция – колесни трактори, верижни трактори, специализирани самоходни машини (силажкомбайни, зърнокомбайни и др.) и друг вид самоходни машини с мощност по-голяма от 50 к.с., включително и когато те се използват в животновъдните обекти. Прикачен инвентар не следва да се третира като основни земеделски инвестиции;

25. „Очевидна грешка“ – писмена грешка, грешка в пресмятането или други подобни очевидни неточности, която може да бъде непосредствено установена при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите;

26. „Партньор“ – партньор по смисъла на параграф 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г. за определяне на детайлни правила

за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021-2027 г.;

27. „Получател на финансова помощ“ - бенефициент по смисъла на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;

28. „Представител на нестопанския сектор“ - лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, както и физическо лице, самоопределящо се като представител на този сектор. Физическото лице декларира писмено принадлежността си към този сектор. Общински съветник, кмет, заместник-кмет или служител в община, кметство или район, самоопределил се като представител на нестопанския сектор или представляващ друг представител на нестопанския сектор, не може да бъде член на колективния управителен орган на МИГ. Юридическо лице, в управителните органи на което член е кмет, заместник-кмет, общински съветник или служител на МИГ, не може да бъде член на колективния управителен орган на МИГ от квотата на нестопанския сектор;

29. „Представител на публичния сектор“ - юридическо лице, което се представлява от орган на изпълнителната власт по чл. 19, ал. 2, 3 и 4 от Закона за администрацията или от служител на централната или териториалната администрация на изпълнителната власт, на общината, на общинския съвет, кмет и заместник-кмет на община, кметство или район, кметски наместник, общински съветник и областен управител, който представлява съответния орган въз основа на писмено решение, представено на МИГ, както и публично лице, което получава финансиране от държавния или общинския бюджет;

30. „Представител на стопанския сектор“ - лице, регистрирано да извършва дейност по Търговския закон или по Закона за кооперациите, организация, обединяваща и защитаваща техни интереси, както и физическо лице, осъществяващо стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. По смисъла на тази разпоредба кмет, заместник-кмет или общински съветник, както и юридическо лице, собственост или управлявано от кмет, заместник-кмет или общински съветник или на служител на МИГ няма право да бъде член на колективния управителен орган на МИГ от квотата на стопанския сектор;

31. „Принос от програма“ - подкрепата от фондовете и националното публично и частно, ако има такова, съфинансиране за финансов инструмент;

32. „Проект към стратегията за BOMP“ - операция или част от операция, за която се сключва индивидуален административен договор за изпълнение на дейности по мерки от стратегията за BOMP;

33. „Публичен принос“ - всеки принос за финансирането на операции, чийто източник е бюджетът на национален, регионален или местен публичен орган, предоставеният на фондовете бюджет на Съюза, бюджетът на публичноправните субекти или бюджетът на сдружения на публични органи или публичноправни субекти;

34. „Публично лице“ - публичноправна организация съгласно § 2, т. 43 от допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки;

35. „Публично-частно партньорство“ – партньорството между представители на публичния сектор, представители на стопанския сектор и представители на нестопанския сектор за реализиране на стратегия за BOMP на определена територия;

36. „Работят на територията“ – самоосигуряващи се лица, лица, които са наети на трудов договор, договор за управление, или лица на изборни длъжности, които осъществяват дейността си на територията на МИГ;

37. „Самостоятелен офис“ - помещение/я в сграда, което/ито се използва/т само от МИГ;

38. „Селски район по подхода BOMP“ - община (LAU 1), в която няма населено място с население над 30 000 души;

39. „Социално земеделие“ - всички дейности, при които се използват земеделски ресурси за насърчаване или разработване на социални услуги като рехабилитация, терапия, защитена заетост, образование през целия живот и други дейности, които допринасят за социално включване. Социалното земеделие включва следните четири основни вида дейности - рехабилитация и терапия; работно включване и социална интеграция; образование; грижа за хората. Защитена заетост е заетост в среда, в която хората с увреждания получават услуги и обучение за развиване на работни умения и поведение, и която е безопасна и не е конкурентна;

40. „Управленски опит“ - опит в управлението на юридическо лице и/или едноличен търговец, или на ръководна длъжност в публична администрация. За управленски опит се счита и заемането на длъжност в УО на програмите, финансиращи подхода ЛИДЕР/BOMP или ДФЗ, в чиято длъжностна характеристика е включено прилагането на подхода ЛИДЕР/BOMP;

41. „Финансова помощ“ - безвъзмездна финансова помощ по смисъла на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;

42. „Финансови параметри на стратегията за BOMP“ - минимален и максимален размер на публичния принос за целия период на действие на стратегията за BOMP за проекти, както и разпределението на средствата по мерките на стратегията за BOMP;

43. „Част от по-голям проект“ – размерът на разходите от проект, отговарящ на до 10 % от общите разходи по проекта, което се доказва с договори за изпълнение, доставка, услуга и други относими документи (разрешение за строеж, задание за извършена обществена поръчка, интегрирани планове за развитие и други);

44. „Частно лице“ - всяко лице, което не може да бъде определено като публично лице.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

1. Приложение № 1 Декларация за отстраняване;
2. Приложение № 2 Образец на стратегия за BOMP;
3. Приложение № 3 Финансов план - Управление и популяризиране на стратегията;
4. Приложение № 4 Критерии за административно съответствие и допустимост;
5. Приложение № 5 Критерии за подбор на стратегиите за BOMP;
6. Приложение № 6 Декларация за нередности;
7. Приложение № 7 Декларация за изкуствено създадени условия;
8. Приложение № 8 Декларация от служители на МИГ;
9. Приложение № 9 Декларация индикатори;
10. Приложение № 10 Указания съгласно чл. 10, ал. 1 на ПМС №494 от управляващия орган на програма „Развитие на човешките ресурси“;
11. Приложение № 11 Формуляр за допълващо финансиране по програма „Развитие на

човешките ресурси“;

12. Приложение № 12 Указания съгласно чл. 10, ал. 1 на ПМС №494 от управляващия орган на програма „Образование“;

13. Приложение № 13 Формуляр за допълващо финансиране по програма „Образование“;

14. Приложение № 14 Указания съгласно чл. 10, ал. 1 на ПМС №494 на управляващия орган на програма „Околна среда“;

15. Приложение № 15 Формуляр за допълващо финансиране по програма „Околна среда“;

16. Приложение № 16 Указания съгласно чл. 10, ал. 1 на ПМС №494 от управляващия орган на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“;

17. Приложение № 15 Формуляр за допълващо финансиране по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“.